

Каравана за пример

Новини | Общество | на 18.04.2023 04:00 | от Рая Лечева

Защо говорим за това?

Първата мобилна къща на колела, която не замърсява околната среда, започва своята обиколка из страната.

Когато говорим за замърсяване на природата, обикновено си представяме отпадъци, останали на горска поляна след пикник. Или пък завод, от чийто комин излиза пушек.

Но всъщност замърсителят на природата може да бъде... най-обикновена къща.

Как така?

В тази къща живеят хора. Те се отопляват, за да не мръзнат. Част от тази топлина излиза в атмосферата - например през процепите под прозорците. Освен това в къщата се харчи много електрически ток - работят фурна, бойлер, компютри, крушки, телевизор, прахосмукачка, абсорбатор, хладилник, какво ли не още. Всички тези електроуреди отделят топлина... но заедно с това и изразходват енергия, чието производство също замърсява природата.

Ами водата? В една къща отива вода за къпане, за миене на чинии, за пране, за почистване на подове... Тази вода после отива в канализацията и вече не става за пиене, понеже е мръсна. Ако е смесена с препарати...

Изобщо сградите могат да бъдат големи замърсители. Учените казват, че 40 % от вредните газове в атмосферата се дължат на тях. Това значи... почти половината от вредните вещества, прахообразните съединения и въглеродният диоксид. Останалите замърсители са колите, заводите, енергетиката и селското стопанство.

А има ли какво да се направи?

О, да. Можем например да пестим енергия. Една част от това, което харчат нашите сгради, всъщност съвсем не ни трябва. Можем да изгасяме лампите, когато не ни трябва. И да затваряме вратите, когато излезем от стаята - както казват бабите, "да не избяга топлинот". Това са стъпки за по-добро използване на енергията.

От една страна, така ще плащаме по-малко за ток и парно. От друга - ще намалим и вредното влияние върху околната среда и климата.

Сградите могат да пестят енергия

Как се случва това на практика? Можем да разберем от караваната или първата къща на колела с нулеви емисии у нас. Пътуващата каравана беше представена преди дни на изложение в София. Тя показва какво е пасивна сграда, или сграда без емисии. Направена е от топлозадържащи материали в комбинация с метал и дърво. Използвана е много добра и дебела изолация, за да запази максимално висока температура вътре. Прозорците също са добре уплътнени. Заради това няма нужда от допълнително отопление и през зимата е топло без парно или печка. Как става така? Веднъж създадена, топлината остава дълго време вътре.

Представте си, че въкъщи е топло. После обаче спирате отоплението и отивате за една седмица на почивка. През това време топлината ще "избяга" през стените и прозорците и когато се върнете, в дома ви ще бъде студено. В сграда с добра изолация обаче ще имате нужда от много малко енергия, за да се стоплите отново.

В тази специална къща има вентилационна система, която пречиства въздуха. Дори да не отваряме прозорците, тук въздухът пак ще е чист и здравословен. Такава система трябва да има във всеки дом, смятат специалистите.

Такива сгради с нулеви емисии се наричат "пасивни". Това значи, че не са "активни" замърсители на природата.

Мобилната къща ще обиколи страната, за да се убедим, че нулево енергийните сгради съществуват. Тя е създадена в България с образователна цел - за да даде смелост на хората да се опитат да направят и своите домове по-щадящи към природата.

На 22 и 23 април тя ще бъде част от интерактивно образователно събитие в „София Ринг Мол“. В края на май може да видим караваната на събитие в Морската градина на Бургас. Макетите на караваната ще бъдат представени на 20-22 юни в Брюксел на едно от най-големите събития в Европа - Европейска седмица на устойчивата енергия.

А иначе в България има и други пасивни сгради. Първата е детска градина в Габрово, която вече отделя много по-малко енергия и вредни емисии. Би било чудесно, ако все повече строители мислят за това!

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/2900-mogat-li-sgradite-da-zamarsyavat-vazduha](#)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

